

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

2

SIRA SAYISI: 58

Antalya Milletvekili Atay Uslu ve Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız ile 57 Milletvekilinin Turizmi Teşvik Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1907) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda

“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic” internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/1907 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 3

- Katılma Yazısı 4

- Genel Gerekçesi 4

- Madde Gerekçeleri 6

• Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu 9

• Muhalefet Şerhleri 13

• Teklif Metni 26

• Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunun Kabul
Ettiği Metin 26

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Turizmi Teşvik Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ekte sunulmaktadır.

Gereğini arz ederiz.

<i>Atay Uslu</i>	<i>Ziya Altunyaldız</i>	<i>Selahattin Minsolmaz</i>
Antalya	Konya	Kırklareli
<i>Mustafa Açıkgöz</i>	<i>Bahar Ayvazoğlu</i>	<i>Cemil Yaman</i>
Nevşehir	Trabzon	Kocaeli
<i>Halis Dalkılıç</i>	<i>Abdullah Ağralı</i>	<i>Ahmet Aydın</i>
İstanbul	Konya	Adıyaman
<i>Nilgün Ök</i>	<i>Hülya Nergis</i>	<i>Cihan Pektaş</i>
Denizli	Kayseri	Gümüşhane
<i>Ahmet Çakır</i>	<i>Öznur Çalık</i>	<i>Hakan Kahtalı</i>
Malatya	Malatya	Malatya
<i>Yücel Menekşe</i>	<i>Fahri Çakır</i>	<i>Yasin Uğur</i>
Nevşehir	Düzce	Burdur
<i>Gülay Samancı</i>	<i>Lütfiye Selva Çam</i>	<i>Yavuz Ergun</i>
Konya	Ankara	Niğde
<i>Bekir Bozdağ</i>	<i>Selami Altınok</i>	<i>Recep Özel</i>
Yozgat	Erzurum	Isparta
<i>Şeyhmus Dinçel</i>	<i>İsmail Güneş</i>	<i>Selim Yağcı</i>
Mardin	Uşak	Bilecik
<i>Ali Özkaya</i>	<i>Ahmet Özdemir</i>	<i>Mehmet Cihat Sezal</i>
Afyonkarahisar	Kahramanmaraş	Kahramanmaraş
<i>Hüseyin Şanverdi</i>	<i>Oya Eronat</i>	<i>Ahmet Kılıç</i>
Hatay	Diyarbakır	Bursa
<i>Hakan Çavuşoğlu</i>	<i>Volkan Bozkır</i>	<i>Osman Aşkın Bak</i>
Bursa	İstanbul	Rize
<i>Yusuf Ziya Yılmaz</i>	<i>Meliha Akyol</i>	<i>Zemzem Gülender Açıanal</i>
Samsun	Yalova	Şanlıurfa
<i>İsmail Emrah Karayel</i>	<i>Zeynep Gül Yılmaz</i>	<i>İsmet Uçma</i>
Kayseri	Mersin	İstanbul
<i>Şirin Ünal</i>	<i>Yusuf Başer</i>	<i>İffet Polat</i>
İstanbul	Yozgat	İstanbul
<i>Şenel Yediyıldız</i>	<i>Arife Polat Düzgün</i>	<i>Arzu Aydın</i>
Ordu	Ankara	Bolu

Jülide İskenderoğlu

Çanakkale

Mustafa Canbey

Balıkesir

Leyla Şahin Usta

Konya

Çiğdem Koncagül

Tekirdağ

Mehmet Uğur Gökgöz

Isparta

Hasan Çilez

Amasya

Çiğdem Erdoğan Atabek

Sakarya

Ekrem Çelebi

Ağrı

Radiye Sezer Katırcıoğlu

Kocaeli

İmran Kılıç

Kahramanmaraş

Ramazan Can

Kırıkkale

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

(2/1907) Turizmi Teşvik Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifine imzamı koyuyorum;

Gereğinin yapılmasını arz ederim.

Abdullah Nejat Koçer

Gaziantep

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYON (2/1907)	
ESAS	Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Teklif ile genel olarak; turizm sektörünün ve yatırımlarının ülkemiz için stratejik önemi bulunması, ülkemizin ekonomisi ve özellikle cari açığın azaltılması açısından çok önemli olması, önemli ölçüde istihdam ve katma değer yaratması, ülkemizin tanıtılmasına katkı sağlaması, yabancı sermayenin ülkemize gelmesini sağlaması ve onlarca sektörü doğrudan ve dolaylı olarak desteklemesi dikkate alınarak, taşınmaz tahsisi sürecinin uzun olmasından kaynaklı sorunların giderilmesi, kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ve turizm merkezlerinde bulunan taşınmazların, ülkemizin turizm hedef, strateji ve politikaları doğrultusunda hızlı ve bütüncül bir yaklaşımla değerlendirilebilmesi, işlemlerin önündeki bürokratik engellerin kaldırılarak yatırımların hızla hayata geçirilmesi ve sektöre ivme kazandırılması amaçlanmaktadır.

Bu kapsamda;

-Turizm işletmesi belgeli tesisler için yapılan sınıflandırma çalışmaları sırasında sektör temsilcisinin bulunamadığı hallerde üç Bakanlık kontrolörü yerine iki Bakanlık kontrolörünün katılımıyla Sınıflandırma Komisyonu oluşturulabilmesine imkân sağlanması,

-Kültür ve Turizm Bakanlığınca tahsis edilen kamu taşınmazları üzerinde yer alan turizm tesislerinde çalışan personelin konaklama ihtiyaçlarının giderilmesi ve yaşam kalitelerinin artırılması için tahsis edilecek personel lojmanı alanının tanımlanması ve bu alanların yatırımcılara tahsisine ilişkin usul ve esasların temel ilkelerinin Kanunla belirlenmesi,

-Kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ve turizm merkezlerinde bulunan, Bakanlık tarafından turizm amaçlı değerlendirilmesinde yarar görülen ve ilgili Bakanlığa bildirilen taşınmazlardan, kamu hizmetlerinde kullanılanlar ile üzerinde irtifak hakkı tesis edilenler hariç olmak üzere, Hazinesin özel mülkiyetinde bulunan taşınmazlardan Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca uygun görülenlerin iki ay içinde Bakanlığa tahsis edilmesi, tapuya tescili mümkün olan Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki tescil harici yerler ile kapanan yollar ve yol fazlalarının ise talep tarihinden başlayarak en geç bir ay içinde Hazine adına tescilinin yapılarak, tescili müteakip Bakanlığa tahsis edilmesi, orman sayılan alanların da yine maddedeki sınırlamalar çerçevesinde Bakanlığa tahsis edilmesi sürecinin hızlandırılmasına yönelik düzenleme yapılması,

-Turizmin gelişimine katkı sağlamak amacıyla kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ile turizm merkezleri sınırları içinde ve bu bölge ve merkezlere hizmet verecek alanlarda altyapı yatırımlarının Kültür ve Turizm Bakanlığınca yapılabilmesi, yaptırılabilmesi, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılanların da gerekmesi halinde bu kapsamda değerlendirilmek üzere devralınması, bu tesislerin işletilebilmesi, işlettirilebilmesi sağlanarak, hem kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ile turizm merkezleri sınırları içindeki turizm tesislerine hem de bu bölge ve merkezlerde yaşayan vatandaşlarımıza altyapı hizmetinin daha sağlıklı ve bütüncül şekilde ulaştırılmasının sağlanması,

-Turizmin sürdürülebilirliği ve hizmet kalitesinin sağlanması ve ayrıca, uygulamada ortaya çıkan sorunların çözümlenmesi amacıyla, belge almadan faaliyette bulunan deniz turizmi araçları ve işletmelerine uygulanacak müeyyideler, cezalar ve belge iptaline ilişkin düzenlemeler yapılması,

-Türk bayraklı yatların rekabet gücünün artırılması ve yabancı bayraklı yatların ticari faaliyetlerinden dolayı Devletimizin vergi kaybının önlenmesi için ülkemiz karasularında yabancı bayraklı yatların ticari faaliyetlerine izin verilmemesi,

-İdari para cezası verilebilecek durumların daha açık şekilde belirlenmesi,

-Orman Genel Müdürlüğü sabit kıymetlerine alınan tesislerden konaklama amaçlı kullanılması mümkün olanlar ile mesire yerleri içerisindeki her tür ve kapasitede konaklama tesislerini tahsis etme yetkisinin ülkemiz turizm politikasının belirleyici ve uygulayıcısı olan Kültür ve Turizm Bakanlığına verilmesi,

- Su altında korunması gerekli kültür ve tabiat varlıklarının bulunduğu bölgelerden Bakanlık tarafından belirlenen yerlerde turizm ve sportif amaçlı dalış yapılabilme imkanının getirilmesi, ancak askeri yasak bölgeler ve güvenlik bölgelerinde Milli Savunma Bakanlığının uygun görüşü alınarak bu faaliyetlerin yapılması ve bu bölgelerin korunmasını teminen buna ilişkin usul ve esasların Milli Savunma Bakanlığının uygun görüşü alınarak Kültür ve Turizm Bakanlığınca yürürlüğe konulacak yönetmelik ile belirlenmesi,

amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile; turizm işletmesi belgeli tesisler için yapılan sınıflandırma çalışmaları sırasında özellikle ülkemizin bazı bölgeleri için Sınıflandırma Komisyonuna sektör temsilcisi katılımı sağlanamadığından; uygulamada üç Bakanlık kontrolörünün bölgeye görevlendirilmesi gerekmekte, bu durumda daha fazla tesis bulunan bölgelerde yürütülen çalışmalar için yeterli personel temin edilememesinden kaynaklı bazı aksaklıklarla karşılaşmaktadır.

Buna göre maddeyle; sektör temsilcisinin bulunamadığı hallerde üç Bakanlık kontrolörü yerine iki kontrolörün katılımıyla Sınıflandırma Komisyonu oluşturulabilmesine imkân sağlanması, böylece uygulamada karşılaşılan aksaklıkların giderilmesi amaçlanmaktadır.

Ayrıca, Kültür ve Turizm Bakanlığınca tahsis edilen kamu taşınmazları üzerinde yer alan turizm tesislerinde çalışan personelin konaklama ihtiyaçlarının giderilmesi ve yaşam kalitelerinin artırılması için tahsis edilecek personel lojmanı alanı ibaresinin uygulamada tereddüde yer vermeyecek şekilde yasal tanımının yapılması amaçlanmaktadır.

Madde 2- Kanunun 8 inci maddesinin (A) fıkrası uyarınca kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgelerinde ve turizm merkezlerinde Kültür ve Turizm Bakanlığının talebi üzerine, imar planları yapılmış ve turizme ayrılmış yerlerdeki taşınmazlar Bakanlığa Kanun amaçlarında değerlendirilmek üzere tahsis edilebilmektedir.

Ancak, uygulamada; tahsis süreci Kanunla belirlenen bir aylık süreyi aştığından, taşınmaz tahsisinin sağlanması ve turizm yatırımlarının hızlıca hayata geçirilmesi konusunda bazı sorunlarla karşılaşıldığından; bu bölge ve merkez sınırları içinde kalan alanların ülkemizin turizm hedef, strateji ve politikaları doğrultusunda bütüncül bir yaklaşımla değerlendirilmesinde aksaklıklarla karşılaşmaktadır.

Bu nedenle madde ile; uygulamada karşılaşılan sorunların giderilmesini teminen; kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ve turizm merkezlerinde bulunan, Bakanlık tarafından turizm amaçlı değerlendirilmesinde yarar görülen ve ilgili Bakanlığa bildirilen taşınmazlardan, kamu hizmetlerinde kullanılanlar ile üzerinde irtifak hakkı tesis edilmiş olanlar hariç olmak üzere, Hazinesinin özel mülkiyetinde bulunan taşınmazlardan Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca uygun görülenlerin iki ay içerisinde tahsis edilmesi, bu süre içinde tahsisin yapılmaması veya olumsuz görüş bildirilmemesi halinde Bakanlığa tahsis edilmiş sayılması, tapuya tescili mümkün olan Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki tescil harici yerler ile kapanan yollar ve yol fazlaları ise talep tarihinden başlayarak en geç bir ay içinde Hazine adına tescilinin yapılarak tescili müteakip yine aynı usulle Bakanlığa tahsis edilmesi, orman sayılan alanların da yine maddedeki sınırlamalar çerçevesinde ve aynı usulle Bakanlığa tahsis edilmesi amaçlanmaktadır.

Ayrıca, Bakanlık tarafından turizm amaçlı yatırımlar için tahsis edilen kamu taşınmazları üzerinde gerçekleştirilen tesislerde çalışacak personel için yeterli alanın ayrılması sonucunda personelin tesislerden faydalanan turistler ile aynı mahalde konaklamasının getirdiği bazı sakıncalar nedeniyle; tesis işletmecileri tarafından personelin barınma ihtiyaçlarının karşılanması için tesisin bulunduğu yere uzak konumda olan bir bölgeden ve/veya bu barınma ihtiyacını yeterli ölçüde karşılayamayacak nitelikte ev ya da oda kiralanması gibi uygulamalar yapılmaktadır.

Bu durumun, tesiste çalışan personelin, yeterli hijyen koşullarının sağlanamadığı, sosyal imkanların yetersiz kaldığı, kullanım alanı küçük yerlerde konaklamasına yol açtığı ve bunun da turizm sektöründe çalışan personelin niteliklerini ve kalitesini ve dolayısıyla turizm sektörünü olumsuz yönde etkilediği tespit edilmiştir.

Madde ile; Bakanlık tarafından turizm tesisi yapılmak amacıyla tahsis edilen kamu taşınmazları üzerinde yer alan turizm tesislerinde çalışan personelin konaklama ihtiyaçlarının giderilmesi ve yaşam kalitelerinin artırılması ve böylece, yaşam kalitesi yükselen bu personel tarafından sunulan hizmet kalitesinin de yükseltilerek turizm sektörüne katkı sağlanması amacıyla, turizm tesisi için tahsis edilen alanın dışında, denize cephesi bulunmayan ve imar planlarında bu amaçla ayrılmış alanların sadece personel lojmanı alanı olarak kullanımına yönelik tahsisinin yapılmasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesi amaçlanmıştır.

Madde 3- Madde ile; turizmin gelişimine katkı sağlamak amacıyla kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ile turizm merkezleri sınırları içinde ve bu bölge ve merkezlere hizmet verecek alanlarda yol, su, kanalizasyon, atık su arıtma tesisi, katı atık bertaraf tesisi gibi altyapı yatırımlarının Bakanlık tarafından yapılabilmesi, yaptırılabilmesi, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılanların da gerekmesi halinde bu kapsamda değerlendirilmek üzere devralınması, bu tesislerin işletilebilmesi, işlettirilebilmesi sağlanarak, hem kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ile turizm merkezleri sınırları içindeki turizm tesislerine, hem de bu bölge ve merkezlere yaşayan vatandaşlarımıza altyapı hizmetinin daha sağlıklı ve bütüncül şekilde ulaştırılmasının sağlanması amaçlanmaktadır.

Madde 4- Yabancı bayraklı deniz turizmi araçları, 2634 sayılı Kanunun 27 nci ve 29 uncu maddelerinde yer alan hükümler uyarınca, Bakanlığımızdan izin almak suretiyle ülkemizde ticari faaliyette bulunabilmektedirler. Ancak bu durum; Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten bugüne kadar ülkemizde yatçılık sektöründe meydana gelen gelişmeler ile Türk bayraklı ticari yatların sayısında meydana gelen artış gözönünde bulundurulduğunda; Türk bayraklı yatların rekabet gücünü azaltmakta ve yabancı bayraklı yatların ticari faaliyetlerinden dolayı Devletimizin vergi kaybı oluşmaktadır.

Buna göre, madde ile; uygulamada karşılaşılan bu olumsuzlukların giderilmesi amacıyla, yabancı bayraklı yatların ülkemiz karasularında ticari faaliyette bulunabilmelerine imkan veren düzenlemenin, Bakanlıktan belli bir süre için belge alanların süreleri bitinceye kadar var olan kazanılmış hakları korunmak suretiyle yürürlükten kaldırılması amaçlanmaktadır.

Madde 5- Madde ile; Türk bayraklı yatların rekabet gücünün artırılması ve yabancı bayraklı yatların gezi, spor ve eğlence amaçlı olarak kiraya verilmesi faaliyetlerinden dolayı ülkemiz yatçılık sektörüne olan olumsuz etkilerinin ortadan kaldırılması için, yabancı bayraklı yatların ülkemizde belirtilen amaçlarla kiraya verilmesine imkan veren düzenlemenin yürürlükten kaldırılması amaçlanmaktadır.

Madde 6- 2634 sayılı Kanunun 31 inci maddesi; bu Kanuna ve bu Kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmeliklerde aranılan koşullara uymayan belgeyi yatırım ve işletmelere verilecek cezalara ilişkin düzenlemeleri içermektedir.

Uygulamada, aynı koşullara uymayan deniz turizmi araçlarının belge sahipleri de belgeyi işletmeler kapsamında değerlendirilerek haklarında bu madde kapsamında işlem tesis edilmektedir.

Ancak, konuya ilişkin maddede tereddüde yer vermeyecek şekilde açık ve net düzenlemelere yer verilmediğinden, madde ile; deniz turizmi araçlarının belge sahiplerinin bu Kanun ve ilgili mevzuatta belirtilen koşullara uymamaları halinde, bunlar hakkında da Kanunun ceza maddelerinin uygulanacağı konusunda açık düzenleme yapılması amaçlanmaktadır.

Madde 7- Madde ile; Bakanlıkça uyarma cezası verilmesi gereken eksikliğin tespiti halinde uyarma cezası verilmesi ve ayrıca, bu eksikliklerin giderilmesi için belge sahibine altı ayı geçmemek üzere süre verilmesi, bu süre verilirken öncelikle eksikliğin niteliği ve coğrafi koşulları başta olmak üzere tesisin bulunduğu bölgenin özelliklerinin dikkate alınması öngörülmektedir.

Ayrıca, belge sahibine hangi hallerde uyarma cezası verilebileceğinin uygulamada karşılaşılan durumlar da dikkate alınarak daha açık şekilde düzenlenmesi, tesis tür ve sınıfının yazı, reklam, afiş, broşür ve benzeri araçlarla tüketiciye yanıltıcı şekilde tanıtılmasının da uyarma cezası kapsamına alınması amaçlanmaktadır.

Madde 8- Madde ile; Kanunun 33 üncü maddesinin uygulamada karşılaşılan durumları da kapsayacak şekilde yeniden düzenlenmesi ve idarî para cezası verilebilecek durumların daha açık şekilde belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Bu kapsamda, Kanunun 27 nci maddesinde yer alan hüküm ile; deniz turizmi aracı işletilebilmesi için Bakanlıktan belge alınması zorunluluğu getirilmesine rağmen, belge almadan faaliyette bulunan deniz turizmi araçları ve işletmelerine uygulanacak müeyyideler, cezalar ve belge iptaline ilişkin olarak Kanunda açık düzenlemeye yer verilmemiştir.

Buna göre, turizmin sürdürülebilirliği ve hizmet kalitesinin sağlanması, turizm alanında görev verilen Sahil Güvenlik Komutanlığı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ile Ticaret Bakanlığının taşra teşkilatı gibi kamu kurum ve kuruluşlarının bu alandaki uygulamalarında yaşanan sorunların giderilmesini teminen, madde ile; Kanuna aykırı olarak faaliyet gösteren işletmelere uygulanacak yaptırımların belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Ayrıca, izinsiz olarak veya ilgili mevzuatında belirlenen kurallara aykırı olarak turizm amaçlı sportif faaliyette bulunan işletmeler için ilgili mevzuatı uyarınca 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 32 nci maddesi kapsamında para cezası uygulanmakla birlikte, bu ceza miktarı düşük kaldığından uygulamada caydırıcı olmamaktadır.

Bu nedenle, maddede ayrıca; izinsiz olarak veya ilgili mevzuatında belirlenen kurallara aykırı olarak turizm amaçlı sportif faaliyette bulunan işletmeler hakkında da, 2634 sayılı Kanun kapsamında idarî para cezası uygulanması amaçlanmaktadır.

Madde 9- Madde ile; Kanunun 34 üncü maddesinde belirlenen turizm işletme belgesinin iptal edileceği durumların uygulamada karşılaşılan durumları da kapsayacak şekilde daha açık olarak düzenlenmesi amaçlanmaktadır.

Madde 10- Kanuna eklenen ek 5 inci maddeyle; ormanlık alanlar üzerinde bulunan ve Orman Genel Müdürlüğü sabit kıymetlerine alınan tesislerden konaklama amaçlı kullanılması mümkün olanlar ile mesire yerleri içerisindeki her tür ve kapasitede konaklama tesislerinin tahsis yetkisinin; ülkemizin turizm politikasının belirleyici ve uygulayıcısı olan Kültür ve Turizm Bakanlığına verilmesi, bu konudaki yetkinin tek elde toplanarak kamu idareleri arasında meydana gelen yetki karmaşasının giderilmesi, bu şekilde ülkemizin Turizm Strateji Planları ve Turizm Master planları doğrultusunda belirlenen hedeflere ulaşmak için bir bütün olarak daha hızlı ve rasyonel şekilde sonuçlandırılmasının sağlanması amaçlanmaktadır.

Kanuna eklenen ek 6 ncı maddeyle; su altında korunması gerekli kültür ve tabiat varlıklarının bulunduğu bölgelerden Bakanlık tarafından belirlenen yerlerde turizm ve sportif amaçlı dalış yapılabilme imkanının getirilmesi, ancak askeri yasak bölgeler ve güvenlik bölgelerinde Milli Savunma Bakanlığının uygun görüşü alınarak bu faaliyetlerin yapılması ve bu bölgelerin korunmasını teminen buna ilişkin usul ve esasların Milli Savunma Bakanlığının uygun görüşü alınarak Kültür ve Turizm Bakanlığınca yürürlüğe konulacak yönetmelikte belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Madde 11- Yürürlük maddesidir.

Madde 12- Yürütme maddesidir.

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma

ve Turizm Komisyonu

20/05/2019

Esas No: 2/1907

Karar No: 2

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Antalya Milletvekili Atay USLU ve Konya Milletvekili Ziya ALTUNYALDIZ ile 58 milletvekili tarafından 15/05/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça aynı tarihte esas komisyon olarak Komisyonumuza havale edilen 2/1907 esas numaralı “Turizmi Teşvik Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”, Komisyonumuzun 17/05/2019 tarihli toplantısında, Kanun teklifinin ilk imza sahibi ile Kültür ve Turizm Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı, Milli Savunma Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı, Türkiye Otelciler Federasyonu, Türkiye Otelciler Birliği ve Türkiye Turizm Yatırımcıları Derneği temsilcilerinin katılımlarıyla incelenip görüşülmüştür.

Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde Kanun teklifinin ilk imza sahibi Antalya Milletvekili Atay USLU tarafından yapılan açıklamalarda Teklifte;

- Turizmin çeşitlendirilmesi, ülkemiz geneline ve tüm yıla yayılması hedefleri dikkate alınarak yapılacak planlama ve çalışmalar doğrultusunda Turizm sektöründe, turizmin yoğun olduğu bölgelerde yeterli sayıda nitelikli personelin temin edilebilmesini istinaden anılan personelin konaklama ihtiyaçlarının giderilmesi için Kültür ve Turizm Bakanlığınca personel lojmanı alanı tahsis edilmesi imkânı getirildiği,

- Personel memnuniyetine bağlı olarak turizm sektöründe müşteri memnuniyetinin ve hizmet kalitesinin artırılmasının öngörüldüğü,

- Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgeleri ve Turizm Merkezlerinde, Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından turizm amaçlı değerlendirilmesinde yarar görülen Hazinesinin özel mülkiyetindeki taşınmazlar ile Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerler ve orman sayılan alanların turizm yatırımları gerçekleştirilmek üzere Kültür ve Turizm Bakanlığınca tahsis sürecinde makul bir süre belirtilerek söz konusu taşınmaz tahsis sürecinin uzun olmasından kaynaklı sorunların giderileceği,

- Yatırımların hızla hayata geçirilerek ekonomi ve istihdama yönelik olmak üzere önemli ölçüde katkı sağlanacağı,

- Kanunun mevcut halinde deniz turizmi araçlarına belge alma zorunluluğu getirildiği ancak belgesiz faaliyetin yaptırımlarının belirlenmediği, bu nedenle Kanundaki boşluğun giderilmesini teminen, turizmin sürdürülebilirliği ve hizmet kalitesinin sağlanması için deniz turizmi araçlarının belge almadan faaliyette bulunmaları durumunda uygulanacak müeyyideler, cezalar ve belge iptali yaptırımları konusunda düzenlemeler yapıldığı,

- Türk bayraklı yatların rekabet gücünün artırılması ve yabancı bayraklı yatların ticari faaliyetlerinden dolayı Devletin vergi kaybının önlenmesi için ülke karasularında yabancı bayraklı yatların ticari faaliyetlerine izin verilmemesi hususunun amaçlandığı,

- Çeşitli bakanlıklara verilen yetkilere istinaden turizm amaçlı kullanılmak veya turistik hareketlere imkân vermek üzere çeşitli tür ve kapasitede konaklama tesisleri yapılmasına olanak sağlandığı,

• Ormanlık alanlar üzerinde bulunan ve Orman Genel Müdürlüğü sabit kıymetlerine alınan tesislerden konaklama amaçlı kullanılması mümkün olanların ve A Tipi Mesire Yerleri içerisindeki her tür ve kapasitede konaklama tesislerinin yatırımcılara tahsisi yetkisinin Kültür ve Turizm Bakanlığına verilmesi üzerine turizm politikasının belirleyici ve uygulayıcısı olan Kültür ve Turizm Bakanlığınca bütüncül turizm politikalarına uygun olarak tek elden tahsis yapılmasının amaçlandığı,

• Ülkemizde su altı flora ve faunasıyla önemli hale gelen birçok su altı destinasyonunun bulunduğu, kıyıların su altı arkeolojik değerleriyle de dünya su altı dalış turizminde önemli bir potansiyele sahip olduğu ve bu nedenle, askeri yasak bölgeler ve güvenlik bölgeleri ile su altında korunması gerekli kültür ve tabiat varlıklarının bulunduğu bölgelerde Bakanlıkça belirlenen alanlarda turizm ve sportif amaçlı dalış yapılabilme imkânının getirildiği,

• Askeri yasak bölgeler ve güvenlik bölgelerinin nitelikleri gereği bu yerlerde dalış yapılabilmesi Milli Savunma Bakanlığının uygun görüşüyle mümkün olabileceği, bu bölgelerde koruma ve kullanma dengesini sağlamak amacıyla konuya ilişkin usul ve esasların Milli Savunma Bakanlığının uygun görüşü alınarak Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirleneceği,

ifade edilmiştir.

Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde Yürütmeyi temsilen Komisyon toplantısına katılan Kültür ve Turizm Bakanlığı Bakan Yardımcısı Nadir ALPASLAN tarafından Teklif hakkında özetle;

• 1982 yılında yürürlüğe giren Kanunun güncel politikalara uygun olarak icra edilmesinde hız ve verimlilik sağlanmasının amaçlandığı,

• Turizm sektörünün istihdam açısından önemine istinaden bu teklifle turizm gelirlerinin artırılmasının hedeflendiği,

• Teklifin tesislerin kendi çalışanlarına konaklama ihtiyacı için tahsis ettiği tesis alanının amaç dışı kullanımını engellemeye yönelik ve yabancı çalışanların arttığı turizm sektöründe tesislerin ihtiyaç duyduğu görevlilerin konaklama ihtiyaçlarını karşılayacak bir düzenleme sağlandığı,

• Turizm amaçlı taşınmaz tahsisi yetkisinin Kültür ve Turizm Bakanlığına verilerek yetkiye yönelik sınırlamalar getirildiği,

• Tesis alanı ve civarında meydana gelen altyapı sorunlarının çözümüne yönelik olmak üzere Kültür ve Turizm Bakanlığına yetki verildiği,

• İç sularda deniz turizmi ve deniz taşımacılığı hususunda yabancı gemiler tarafından gerçekleştirilen haksız rekabetin önüne geçilmesinin amaçlandığı,

• Turizmin geliştirilmesi ve çeşitlendirilmesi bakımından arkeolojik alanlarda ve yasak bölge olarak tabir edilen alanlarda verilecek bir izin ile dalış yapabilmek konusunda imkân getirildiği,

ifade edilmiştir.

Kanun Teklifinin geneli üzerinde yapılan görüşmelerin tamamlanmasını müteakip maddeleri üzerinde görüşmelere geçilmesi kabul edilmiştir.

Kanun teklifinin;

- 1, 2, 4, 5, 6, 7, 11 ve 12 nci maddeleri aynen,
- 3 ve 9 uncu maddeleri redaksiyona tabi tutulmak suretiyle,
- 8 ve 10 uncu maddeleri ise önergeyle değiştirilmek suretiyle kabul edilmiştir.

• 8 inci maddede yapılan değişiklikle; Kanunun 33 üncü maddesinin uygulamada karşılaşılan durumları da kapsayacak şekilde yeniden düzenlenmesi ve idari para cezası verilebilecek durumların daha açık şekilde belirlenmesi amaçlanmakta olup ayrıca, turizm işletme belgesi olmaksızın faaliyette bulunan çok sayıdaki deniz turizmi araçları işletmecileri ile izinsiz olarak turizm amaçlı sportif faaliyette bulunan turizm işletmecilerine, Bakanlık denetim elemanları yerine Bakanlık tarafından ceza verilmesi öngörülerek Bakanlık tarafından ceza verilmesi konusunda İllerde Valiliklere veya Bakanlığın taşra teşkilatı olan İl Müdürlüklerine ya da İlçelerde Kaymakamlıklara idari para cezası verilmesi konusunda yetki devri yapıldığında uygulamada ortaya çıkacak tereddütlerin giderilmesi amaçlanmıştır.

• 10 uncu maddede yapılan değişiklikle; 2634 sayılı Kanuna eklenen Ek 5 inci maddede değişiklik yapılarak, uygulamada oluşabilecek tereddütlerin giderilmesi amacıyla; Kültür ve Turizm Bakanlığına tahsis etme yetkisi verilen Orman Genel Müdürlüğü sabit kıymetlerine alınan tesislerden konaklama amaçlı kullanılması mümkün olanların, sadece 6831 sayılı Orman Kanunun 17 nci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca sabit kıymete alınan tesisler olduğunun açıkça belirtilmesi; uygulamada tereddütlere meydan verilmemesi amacıyla, konaklama tesisi içeren mesire yerlerinin bütün olarak Kültür ve Turizm Bakanlığınca tahsisine imkân sağlayacak teknik düzenleme yapılması; madde kapsamında kalan ve Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından tahsis edilecek yerlerden alınacak kullanım gelirlerinin Orman Genel Müdürlüğüne ait olduğu yönünde düzenleme yapılarak mevcut uygulamanın devam ettirilmesi amaçlanmıştır.

Teklif, son oylamasında hazır bulunan üyelerin oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

Kanun Teklifinin tamamı tereddütleri gidermek ve anlamı netleştirmek amacıyla terim ve ibareler, kanun dili ve tekniği bakımından gözden geçirilmiş ve metinde redaksiyon mahiyetinde ekleme ve değişiklikler yapılmıştır.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Tahir Akyürek</i>	<i>Metin Yavuz</i>	<i>Jülide İskenderoğlu</i>
Konya	Aydın	Çanakkale
Kâtip	Üye	Üye
<i>Burhan Çakır</i>	<i>Ahmet Zenbilci</i>	<i>Ertunç Erkan Balta</i>
Erzincan	Adana	Artvin
Üye	Üye	Üye
<i>Ahmet Uzer</i>	<i>Şamil Ayrım</i>	<i>Necip Nasır</i>
Gaziantep	İstanbul	İzmir
Üye	Üye	Üye
<i>İlyas Şeker</i>	<i>Recep Uncuoğlu</i>	<i>Hamdi Uçar</i>
Kocaeli	Sakarya	Zonguldak

Üye <i>Hüseyin Yıldız</i> Aydın (Muhalefet şerhi ektedir)	Üye <i>Hasan Baltacı</i> Kastamonu (Muhalefet şerhi ektedir)	Üye <i>Ulaş Karasu</i> Sivas (Son oylamada bulunamadı, muhalafet şerhi ektedir)
Üye <i>Mahmut Celadet Gaydalı</i> Bitlis (Muhalefet şerhi ektedir)	Üye <i>Ahmet Erbaş</i> Kütahya (Son oylamada bulunamadı)	Üye <i>Baki Şimşek</i> Mersin
Üye <i>İbrahim Halil Oral</i> Ankara (Muhalefet şerhi ektedir)	Üye <i>Hayrettin Nuhoglu</i> İstanbul (Son oylamada bulunamadı, muhalafet şerhi ektedir)	

MUHALEFET ŞERHİ

2/1907 esas numaralı “Turizmi Teşvik Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi” ne ilişkin muhalefet şerhimiz aşağıdaki gibidir. Bilgilerinize sunarız.

1-GENEL DEĞERLENDİRME

17.05.2019 tarihinde Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm komisyonuna sevk edilen 2/1907 esas numaralı Turizmi Teşvik Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi 15 Mayıs 2019 Çarşamba günü komisyon üyesi milletvekillerine ulaştırılmış, teklif üzerinde detaylı bir değerlendirme yapılma imkanı sağlanmadan 17 Mayıs 2019 Cuma günü komisyonda görüşmeye açılmıştır. Diğer bir açıdan bakıldığında teklifin torba yasa geleneği dışına çıkarılıp ihtisas konusu içeren bir yasa teklifi olarak sunulması bundan sonraki yasa tekliflerinin sağlıklı değerlendirilebilmesi açısından yol gösterici olduğu söylenebilir.

Yasa teklifi incelendiğinde; düzenlemenin özü itibarıyla bugüne kadar kamunun güvencesinde olan hazineye ait mülk ve büyük bölümü orman statüsünde olan arazilerin turizm gelirlerinin artırılması şemsiyesi altında kullanıma açılmasını, bu noktada Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’nın devre dışı bırakılarak yetkinin bütünüyle Kültür ve Turizm Bakanlığı’na devredilmesini amaçladığı görülmektedir.

Türkiye AKP iktidarları boyunca kamunun elindeki birçok tesis ve girişimi elinden çıkarmış, bu tesis ve girişimler özelleştirildikten sonra tasfiye edilerek arazileri, AVM’lere, otellere, konut alanlarına iş merkezlerine dönüştürülmüştür. Cumhuriyetin kuruluşundan bu yana devletin öncülüğünde sağlanan ekonomik ve toplumsal birikim adeta tüketilmiştir.

AKP’nin geçtiğimiz dönemlerdeki benzer uygulamalarının tarihi ve kültürel mirasımızı yağmalamaya açık hale getirdiği göz önüne alındığında geldiğimiz nokta, devletin elinde bugün ne kaldıysa o birikimin de elden çıkartılmak istendiğinin işaretini vermektedir. AKP’nin 2/1907 esas numaralı Turizmi Teşvik Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’nin mülkiyeti hazineye ait ve Orman Bakanlığı kontrolünde olan taşınmazları elden çıkarma girişimi olarak görülmesi

gerekmektedir. Teklif orman alanlarının kamusal bir değer olmaktan çıkarılması yönünde atılmak istenen tehlikeli bir adımdır.

Kanun teklifinin gerekçesi aslında bu düzenlemenin niçin yapıldığını açık biçimde söylemektedir. Teklifin genel gerekçesinde; “...ülkemin ekonomisi ve özellikle cari açığın azaltılması açısından çok önemli olması, önemli ölçüde istihdam ve katma değer yaratması, ülkemizin tanıtılmasına katkı sağlaması, yabancı sermayenin ülkemize gelmesini sağlaması amaçlanmaktadır” denilmektedir.

Türkiye, son 17 yıl içinde uygulanan politikalar sonucunda en çok cari açık veren ülkeler arasına girmiştir. Cari açığın kapatılması konusunda yıllardır uygulanan politika araçlarından biri kamu elindeki taşınmazların, yatırımların, üretim tesislerinin elden çıkarılmasıdır. Yıllardır uygulanan bu politikalar cari açığın kapanmasını sağlamamış, aksine daha da büyümesine yol açmıştır. Hiçbir ekonomi bugüne kadar, elindeki birikimi satarak açığını kapatamamıştır. Cari açık ancak rant ve borç toplumu olmaktan vazgeçilmesiyle kapatılabilir.

Turizmde dış yatırımcıyı çekmek için ne yapılmalı/ne yapılmamalı dünya deneyimi yol göstermektedir. Ülkeler demokrasileriyle, ekonomilerinin sağlamlığıyla dış yatırımcı çekebilir. Bugün bulunduğumuz koşullarda Türkiye, ne demokrasisi, ne de ekonomik güvenilirliği açısından dış yatırımcıya güven vermediği ciddi bir durumla karşı karşıyadır. Bu şartlarda hangi düzenleme yapılırsa yapılsın Türkiye’nin yatırımcı için bir tercih olamayacağı açıktır.

MADDELER ÜZERİNDE DEĞERLENDİRME

MADDE 1

2/1907 esas numaralı Kanun teklifinin 1. Maddesinin 1. Fıkrası uyarınca turizm tesisleri sınıflandırma çalışmalarında Sınıflandırma Komisyonunda görev alacak sektör temsilcisinin bulunamadığı durumlarda 3 bakanlık kontrolörünün yerine 2 bakanlık kontrolörünün görevlendirilmesi uygun görülmüştür. Söz konusu kontrolör sayısını düşürme sebebi olarak gerekçede ve komisyon çalışmalarında personel sayısı eksikliği ve mevcut personelin verimli kullanılması hedeflendiği belirtilmiştir.

Kontrolör sayısının düşürülmesi ile turizm tesisleri sınıflandırma çalışmalarının daha verimli olacağını öne sürmek doğru bir yaklaşım değildir.

Söz konusu sınıflandırma komisyonu Turizm işletmesi belgeli tesislerin; asgari nitelikleri, kapasitesi, fiziki özellikleri, işletme ve hizmet kalitesi ile personelin nitelikleri ve eğitim düzeyi gibi ölçütlerini değerlendirerek, tür ve sınıfının belirlenmesini sağlamaktadır. Dolayısıyla kontrolör sayısının fazla olması alınacak kararlar o kadar sağlıklı, çalışmalar etkin ve daha hızlı olacaktır.

Madde 1'in 2. Fıkrasında "Personel lojman alanı" tanımı yapılmıştır. Tanıma göre " Bakanlık tarafından turizm tesisi yapmak amacıyla yatırımcılara tahsis edilen taşınmazların üzerinde yer alan turizm tesislerinde çalışan personelin sadece konaklama ihtiyaçlarının giderilmesi ve yaşam kalitelerinin artırılması amacıyla: yardımcı hizmet ünitelerinin gerçekleştirilmesi için tahsis edilen, turizm tesisi için tahsis edilen alan dışında kalan ve bu alana bitişik olmayan, denize cephesi bulunmayan ve imar planlarında bu amaçla ayrılan turizm tesis hizmet alanları," vurgusu yapılmaktadır.

Bakanlık söz konusu personel lojman alanının denize kıyısı olmayacağı ve tesise 8 ile 10 km uzaklıkta olacağı belirtmiştir.

Bir turizm tesisinin her personeline lojman hakkı tanıyıp tanımayacağı, lojmanların ne büyüklükte olacağı, personelin ihtiyaçlarını karşılayıp karşılamayacağı belirtilmemiştir. Ayrıca yapılacak lojmanların söz konusu turizm tesislerinin ilave tesisi olarak kullanılmasının önüne nasıl geçileceğine dair hiçbir ifade mevcut değildir.

MADDE 2

Madde ile 2634 sayılı Kanunun 8. Maddesinde değişiklik yapılmaktadır. Söz konusu teklif ile Kültür ve Turizm bakanlığının uygun gördüğü, kültür ve turizm koruma ve geliştirme ile Turizm merkezlerinde bulunan Kültür ve Turizm Bakanlığının kullanımında yarar gördüğü taşınmazlar iki ay içerisinde Çevre ve Şehircilik bakanlığının olumsuz görüş bildirmemesi ya da tahsisi gerçekleştirmemesi durumunda Kültür ve Turizm Bakanlığına doğrudan tahsis edileceğini vurgulamaktadır. Aynı zamanda söz konusu Hazineye ait ormanlık sayılan alanlar da yine benzer usulle Kültür ve Turizm bakanlığına tahsisi öngörülmektedir.

Rant ve talan ekonomisinin ilk yok ettiği alanlar ormanlık alanlardır. Betonlaşmaya dayalı bir turizm geri dönüşü olmayan yanlışları beraberinde getirecektir. Teklifte, herhangi bir tahsis kararında iki ay içerisinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığının bir cevap verilebileceği öngörülmüştür. İki aylık bir süreç zarfında Çevre ve Şehircilik bakanlığının ormanlık alanların, kültür ve turizm koruma ve geliştirme ile Turizm merkezlerinde bulunan taşınmazlar ile ilgili bir görüş bildirmesi bürokratik işleyiş dikkate alındığında mümkün gözükmemektedir.

Böyle bir durumda hem Çevre ve Şehircilik Bakanlığı hem de Kültür ve Turizm Bakanlığı hatalı tahsislerde suçu bir birlerine atabilecek, sorumluluktan kaçabilecektir.

MADDE 7

Turizm tesislerinin tür ve sınıfının yazı, reklam, afiş, broşür ve benzeri araçlarla tüketiciye direkt tesisin kendisi tarafından yanıltıcı şekilde tanıtılması konusundaki düzenlemeyi içeren teklifin 7'nci maddenin (c) fıkrasına ise açıklık getirilmelidir.

Bu maddede belirtilen kusur sadece tesisin direkt kendisinin bu tür reklamları yapması durumunda uygulanmalı, tesislerin bilgisi dışında tur operatörlerinin kendi sınıflandırma kriterlerine bağlı olarak yaptıkları farklı sınıflandırmadan kaynaklanabilecek olan yurt dışı kaynaklı şikâyetler bu kapsam dışında tutulmalıdır.

Hüseyin Yıldız

Aydın

Hasan Baltacı

Kastamonu

Ulaş Karasu

Sivas

MUHALEFET ŞERHİ

2/1907 esas numaralı “**Turizmi Teşvik Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi**” ne ilişkin muhalefet şerhimiz aşağıdaki gibidir.

Bilgilerinize sunarız.

I. GENEL DEĞERLENDİRME

17.05.2019 tarihinde Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm komisyonuna sevk edilen 2/1907 esas numaralı Turizmi Teşvik Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin öncelikli olarak AKP geleneği haline dönmüş bir torba yasa değil, bir alan ve ihtisas konusu içeren yasa teklifi olarak sunulmuş olması yasa hakkında daha nitelikli bir tartışmanın yaşanmasını sağlamıştır.

Aşağıdaki başlıklarda Türkiye turizminin sorunlarını inceleyebiliriz.

Demokratik Ortam: Turizm sektörü hem iç hem dış politikaların etkilerinin en fazla hissedildiği bir alan olma özelliğine sahiptir. Özellikle bir ülkedeki hak ihlallerinin çoğalması, özgürlüklerin giderek daraltılması, çatışmaların yoğunlaşması, o ülkedeki turizmi doğrudan etkilemektedir. Dünyanın her yerinde insanlar tatillerini daha güvenli ve istikrarlı yerlerde yapmak isterler. Gündelik hayatın bu kadar anti demokratikleştiği bir yerde turizm gelirlerinin de düşmesi olağandır.

Özellikle çözüm sürecinin sona erdirilmesinin ardından çatışmalı süreç başlamış, hak ihlalleri ve sokağa çıkma yasakları her gün giderek artmış, 15 Temmuz darbe girişimi ve sonrasında da ülkede olağanüstü hal ilan edilerek bütün siyasal ve demokratik haklar askıya alınmıştır. Toplumsal muhalefeti de bastırmak amacıyla bir kaldıraç olarak kullanılan OHAL halen etkilerini göstermekte, devam eden otoriterleşme ülkedeki demokratik ortamı ve toplumsal huzuru tehdit etmektedir. Ayrıştırıcı ve kutuplaştırıcı dil ile hukukun askıya alınması toplumun bireylerinin kendisini güvende hissetmemesine yol açmış, Türkiye “normal” bir ülke olmaktan çıkmış, artık demokrasinin askıya alındığı bir ülke haline gelmiştir.

Barış ortamı ve demokratikleşmenin sadece toplumsal değil ekonomik gelir konusunda da ne kadar önemli bir durum olduğu gerçeğini göstermektedir. 2018 yılı itibarıyla 29 milyar dolar olarak gerçekleşen turizm geliri 2012’li yıllara dönmüş, bu geliri yeniden arttırmak için yapılması gerekenin yeniden hukukun üstün olduğu gerçeğini kabullenmekten geçeceği anlaşılmaktadır.

Bilindiği gibi cari açığın kapatılması ancak ülkeye yeni yatırımcılar çekilerek ve turizm sektöründeki katma değeri yükselterek gerçekleştirilebilir.

Fakat 2014 yılının sonundan beri ülkede yaratılan kaos ortamı ve ardı arkası kesilmeyen seçimler silsilesinden, dış politikada yaşanan tutarsızlıklardan kaynaklı ülkedeki ekonomik krizi gittikçe derinleşmektedir.

Son 6 yıllık turizm gelirleri incelendiği zaman 2012 yılında 29 milyar dolar olan turizm geliri çözüm süreci ve demokratikleşme adımlarının atılarak uluslararası arenada güven uyandırabilecek dönemde giderek arttığı, turizm gelirinin de buna bağlı olarak 2013 yılında 32 milyar doları, 2014 yılında 34 milyar doları aştığı görülmüştür.

Dış Politika: Suriye iç savaşı ve Türkiye hükümetinin ve devletinin ona müdahil olma çabaları da turizmi birçok yönde olumsuz etkilemiştir. Dış politikada uzlaşmacı değil ayrıştırıcı söylemler, beraberinde düşürülen Rusya uçağı krizi 2016 yılı itibariyle turizm gelirlerini ciddi oranlarda düşürmüş ve 22 milyar dolara kadar geriletmiştir.

Bunun dışında doğrudan Suriye savaşının bir yansıması olarak DAİŞ terör örgütünün Diyarbakır'da Antep'te Suruç'ta, Ankara'da gerçekleştirdiği katliamlar ve bunların birçoğunun takipsizlikle sonuçlanması veya cezasız bırakılması ülkeyi güvensizliğe sürüklemiş, hem iç hem dış turist açısından “tehlikeli” hale getirmiştir.

Suriye iç savaşının bir başka boyutu ise mülteciler sorunudur. İç savaştan kaçan ve Türkiye'ye sığınan mültecilere karşı özellikle içeride geliştirilen nefret söylemi ve ırkçı saldırılar da ülkenin turistler tarafından “rahat ve huzurlu” olarak algılanmasını engellemektedir.

Rant Siyaseti: Turizmi Teşvik Kanunu'nda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin ile birlikte Kültür ve Turizm Bakanlığının yetki alan ve çerçevesinin genişletilmesi, daha önceki uygulamalarıyla birçok sosyal ve ekolojik alan tahribatına neden olan bakanlığa ormanlık alanların, mesire alanların tahsisi, yeni kaygılara da neden olmaktadır. Kıyı kesimlerini rant ve talan ekonomisine kurban eden Kültür ve Turizm Bakanlığının ormanlık ve mesire alanlarını Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Tarım Bakanlığı ve Orman Genel Müdürlüğünden alarak kendi bünyesine tahsisi kıyı kesimlerinde yaşanacak yeni doğa katliamlarının da habercisi konumundadır.

Hem kıyı şeritlerini ranta açan hem de ormanlık alanları talan ederek HES'lere veya yandaş şirketlere hibe eden bir anlayış ile doğa turizminden önce doğa katliamına karşı yasaların geliştirilmesine ihtiyaç vardır. Örneğin Hasankeyf gibi tarihin ve doğanın güzelliklerinin bir arada bulunduğu bir yerleşim yerinin su altında bırakılarak sonrasında da turizmden bahsetmek büyük bir çelişkidir.

Kısaca: Türkiye dört bir yanı dört mevsim turizme elverişli bir alandır. Sahil turizminden dağ turizmine, kültür varlıklarından kış turizmine kadar her alana yayılan turizm çeşitliliğinin ülkenin ekonomisinde ciddi bir kaynak olduğu gerçeği ortadadır. Fakat mevcut ortamda turizmi teşvik politikalarından öte ülkede yaşanan kaos ortamının ortadan kalkması için hem iç politikada hem dış politikada savaş ve kaos politikaları yaratmak yerine öncelikle barış ve huzur ortamının sağlanmasıyla turizme en büyük teşvik ve katkı sağlanacaktır.

II. MADDELER ÜZERİNDE DEĞERLENDİRME

MADDE 1

2/1907 esas numaralı Kanun teklifinin 1. Maddesinin 1. Fıkrası uyarınca turizm tesisleri sınıflandırma çalışmalarında Sınıflandırma Komisyonunda görev alacak sektör temsilcisinin bulunamadığı durumlarda 3 bakanlık kontrolörünün yerine 2 bakanlık kontrolörünün görevlendirilmesi uygun görülmüştür. Söz konusu kontrolör sayısını düşürme sebebi olarak gerekçe ve komisyon çalışmalarında personel sayısı eksikliği ve mevcut personelin verimli kullanılması hedeflendiği defaten belirtilmiştir.

Fakat işsizlik sayısının 4 milyon 668 bini geçtiği ve bu sayının her geçen gün daha da arttığı, insanların devlet kapısında yeni iş bulabilmek adına KPSS sınavları ve mülakatlara defalarca katılmaya çalıştığı böyle bir Türkiye gerçekliğinde yetersiz personel acıması yapmak doğru bir yaklaşım olmamakla birlikte kontrolör yetiştirmenin uzun sürdüğü gerekçesini kabul etmek mümkün değildir. Devletin ve gerekse bakanlıkların yapması gereken öncelikli hususu yönetimine talip olduğu halkın en temel sorunları arasında yer alan işsizlik problemini çözmesi ve bünyesinde yeterli sayıda personel çalıştırarak gereksinim duyulan iş sahasındaki verimliliği arttırması gerekir. Kontrolör sayısında yapılan düşüş ile verimli çalışılacağı vurgusu yanlış bir ifade durumundadır. Heyet üyesi ne kadar fazla olursa alınan karar da o kadar sağlıklı ve demokratik olur.

Söz konusu sınıflandırma komisyonu Turizm işletmesi belgeli tesislerin; asgari nitelikler, kapasite, fiziki özellikler, kullanılan malzeme standardı, işletme ve hizmet kalitesi ile personelin nitelikleri ve eğitim düzeyi gibi ölçütlerinin sınıflandırma komisyonunca değerlendirilerek, tür ve sınıfının belirlenmesini ifade etmektedir. Dolayısı ile Sınıflandırma Komisyonunda ki sayının arttırılması hem doğru bir sonuca varılması hem de etkin ve hızlı bir çalışmaya katkı sağlayacaktır.

Ayrıca Sınıflandırma Komisyonlarında sektör temsilcilerinin katılımı **Sınıflandırma Çalışmalarına İlişkin Değerlendirme Formlarının Hazırlanmasına ve Uygulanmasına İlişkin Tebliğ’in** 5. Maddesi uyarınca bakanlığın uygun gördüğü kişilerin bu komisyona katılabileceğini vurgulamaktadır. Dolayısı ile bakanlık komisyona sektör temsilcilerin katılımı adına gerekli çalışmaların da yapması gerekmektedir.

Madde 1’in 2. Fıkrasında “Personel lojman alanı” tanımı yapılmıştır. Tanıma göre “ Bakanlık tarafından turizm tesisi yapmak amacıyla yatırımcılara tahsis edilen taşınmazların üzerinde yer alan turizm tesislerinde çalışan personelin sadece konaklama ihtiyaçlarının giderilmesi ve yaşam kalitelerinin arttırılması amacıyla; yardımcı hizmet ünitelerinin gerçekleştirilmesi için tahsis edilen, turizm tesisi için tahsis edilen alan dışında kalan ve bu alana bitişik olmayan, denize cephesi bulunmayan ve imar planlarında bu amaçla ayrılan turizm tesis hizmet alanları,” vurgusu yapılmaktadır.

Bakanlık yetkilileri tarafından Personel lojman alanının, tesislere 8 ile 10 km uzaklıkta olacağı belirtilmiştir. Fakat anlaşılması ve söz konusu personelin mağdur edilmemesi açısından ne gibi bir çalışmanın yapılacağı hususuna değinilmemiştir. Örneğin personelden konaklama ücreti alınıp alınmayacağı, bu bahsedilen mesafedeki ulaşımın nasıl sağlanacağı anlaşılmamaktadır. Yine odaların hangi ölçülerde ve kaç yataklı olacağı, temel ihtiyaçlarını giderebilecekleri sahaların yapılıp yapılmayacağı da belirtilmemektedir.

Ayrıca genel olarak itiraz ettiğimiz ve denize cephesi olmayacak kavramı ile ne kastedildiği anlaşılmadığı için söz konusu ifadenin ya açık bir şekilde belirtilmesi ya da madde metninden çıkarılması talebimiz karşılanmamış, madde olduğu gibi kabul edilmiştir.

MADDE 2

Madde ile 2634 sayılı Kanunun 8. Maddesinde değişiklik yapılmaktadır. Söz konusu teklif ile Kültür ve Turizm bakanlığının uygun gördüğü, kültür ve turizm koruma ve geliştirme ile Turizm merkezlerinde bulunan Kültür ve Turizm Bakanlığının kullanımında yarar gördüğü taşınmazlar iki ay içerisinde Çevre ve Şehircilik bakanlığının **olumsuz görüş bildirmemesi ya da tahsisi gerçekleştirmemesi** durumunda Kültür ve Turizm Bakanlığına doğrudan tahsis edileceğini vurgulamaktadır. Aynı zamanda söz konusu Hazineye ait ormanlık sayılan alanlar da yine benzer usulle Kültür ve Turizm bakanlığına tahsisi öngörülmektedir.

Her şeyden önce rant ve talan ekonomisinin ilk yok ettiği alanlar ormanlık alanlardır. Betonlaşmaya dayalı bir turizm gerçekliği düşünüldüğünde doğa katliamları bugün içinden çıkılmaz bir hal almakta, bölgenin biyoçeşitliliği ve doğallığı yok olmaktadır. Kültür ve Turizm Bakanlığının geçmiş dönem pratikleri göz önüne alındığında söz konusu ormanlık alanlarla ilgili nasıl bir yıkımın gerçekleşebileceği konusunda bir izlenim vermektedir. Bugün Akdeniz, Ege ve Marmara'nın birçok kıyı sahili bu politikalara kurban edilmiştir.

Komisyon çalışmaları süresinde iki ay içerisinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığının bir cevap verilebileceği varsayılmış ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile yapılan görüşmede bu iki aylık sürenin yeterli olacağı vurgulanmıştır. Fakat Türkiye’de bürokrasi yavaş ve ağır bir biçimde işletilmektedir. İki aylık bir süreç zarfında Çevre ve Şehircilik bakanlığının ormanlık alanların, kültür ve turizm koruma ve geliştirme ile Turizm merkezlerinde bulunan Kültür ve Turizm Bakanlığının kullanımında yarar gördüğü taşınmazlar ile ilgili bir görüş bildiremeyeceği neredeyse kesin bir durumdur. Bilindiği üzere Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçilmesi ile birlikte bakanlıkların yazılı soru önergelerine 15 günlük süre içerisinde cevap vermeleri anayasa ve meclis iç tüzüğüne geçmiş fakat bakanlıklardan aylarca önergelere cevap alınamamıştı. Dolayısı ile söz konusu maddede bir zorunluluk getirilmesi en azından kanun ile hüküm altına alınacaktır.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının olumsuz görüş bildirmemesi ya da cevap vermemesi durumunda söz konusu talep edilen alanların Kültür ve Turizm Bakanlığına doğrudan tahsis edilmesi aynı zamanda ilerde yaşanacak sorunlardan da Çevre ve Şehircilik Bakanlığını kurtarmakta, tabiri caizse “biz görüş bildirmedik onlar almış” diyerek kendilerini aklayabileceklerdir. Aynı zamanda yaşanabilecek sorunlar karşısında Kültür ve Turizm Bakanlığı “biz izin istedik onlar cevap vermedi” diyerek kendilerini kamuoyunda aklayabileceklerdir. Dolayısı ile her iki bakanlığı da yaşanabilecek sorunlar karşısında sorumluluktan kurtaracak böyle bir ibarenin kabulü mümkün değildir. Eğer Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 2 ay içerisinde cevap verebilecek durumda ise mutlaka olumlu veya olumsuz fikirlerini almak ve yasa teklifindeki muammayı ortadan kaldırmak gerekmektedir.

MADDE 3

Madde 3 ile birlikte Kültür ve Turizm Bakanlığı turizm koruma bölgesi ile turizm merkezleri sınırları içerisinde ve bu bölge ve merkezlere hizmet verecek, yol, su, kanalizasyon, atık su arıtma tesisi, katı atık bertaraf tesisi gibi altyapı yatırımları yapabilecektir.

5393 Sayılı Belediye Kanunun Belediyenin görev ve sorumlulukları hakkındaki 14 maddesi:

‐İmar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibi kentsel alt yapı; coğrafî ve kent bilgi sistemleri;  evre ve  evre sağlığı, temizlik ve katı atık; zabıta, itfaiye, acil yardım, kurtarma ve ambulans; Őehir içi trafik; defin ve mezarlıklar; ağa landırtma, park ve yeşil alanlar; konut; kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor orta ve yüksek öğrenim  ğrenci yurtları (Bu Kanunun 75 inci maddesinin son fıkrası, belediyeler, il özel idareleri, bağlı kuruluşları ve bunların  yesi oldukları birlikler ile ortağı oldukları Sayıştay denetimine tabi şirketler tarafından, orta ve yüksek öğrenim  ğrenci yurtları ile Devlete ait her derecedeki okul binalarının yapım, bakım ve onarımı ile tefrişinde uygulanmaz.); sosyal hizmet ve yardım, nik h, meslek ve beceri kazandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini yapar veya yaptırır.‑

İbaresi ile belediyelerin görev alanlarını tanımlamıştır. 2634 sayılı Turizmi Teşviş Kanununda yapılmak istenen değişiklik aynı zamanda 5396 Sayılı Belediye Kanunu ile çelişmekte, görev ve sorumluluk süreçlerinde iki başlılık yaratmaktadır.

Aynı zamanda kaybedilen belediyelerin altyapı hizmetlerini alarak belediyelerin çalışma alanları daraltılmakta, demokratik bir şekilde gelen belediyelerin görevleri kanunlarla aşılarak ihaleler yeniden devlet eline geçilmeye çalışılmaktadır.

Komisyon çalışmalarında söz konusu maddenin getirilme sebebinin acil durumların doğması veya belediyelerin yetersiz kalması durumunda Turizm ve Kültür Bakanlığının olası bir mağduriyeti önlemesi amacından bahsedilmektedir. Fakat madde incelendiğinde ne şekilde altyapı hizmetinin bakanlık tarafından yapılacağı hususunda bir sınırlama getirilmemektedir. Bu madde de eğer bakanlık, turizmi olumsuz etkilememek veya altyapı sorununun hemen çözüme kavuşturabilme hedefinde ise ya belediyeye bir kaynak aktarmalı ya da belediyenin onayını almalıdır. Bunun dışında belediyenin görevlerine doğrudan yapılacak bir müdahale söz konusu olacak ve ihaleler yeniden yandaşa gitmeye devam edecektir. Söz konusu altyapı sürecinde belediyenin kesinlikle yapılacak olan iş alımı ve çalışmalara katılımı elzemdir.

Aynı zamanda kurulacak olan atık su arıtma tesisi ile katı atık arıtma tesisleri hakkında bir denetim mekanizmasının kurulması ve bu tesislerin denetimi hususunda ciddi adımlar atılmalıdır.

MADDE 4-5

Madde 4 Türkiye kara sularında ticaret yapan yabancı bayraklı ticari yatların ticaret yapmasının  n  kesilmiş, sadece Türk bayraklı gemilerin ticaret yapabilmesinin  n  açılmıştır. Bugüne kadar yabancı bayraklı yatların ülke karasularında ticaret yapabilmelerinin sebebi olarak Türk bayraklı yatların sayısının yetersizliği komisyonda defaten belirtilmiştir. şu an yeteri sayıda Türk bayraklı ticari yatların olması ve ülke yat ılığını geliştirmek amacıyla bu madde eklenmiştir.

Madde 5 ile de yabancı bayraklı yatların gezi, spor ve eğlence amaçlı olarak kiraya verilmesine imkân veren madde yürürlükten kaldırılmıştır.

Bilindiği üzere ister ticari ister özel yat olsun yatlara çekilen ülke bayrağı uluslararası prestij ve ülke bayrağı korumasının getirdiği olumlu durumlar oluşturmaktadır. Yakın zamanda yapılan düzenlemelere kadar Türkiye’de %18 KDV, %8 ÖTV uygulaması Türk bayraklı yat kullanımı önünde büyük bir engel teşkil etmekteydi. Vergi oranlarının yüksek olması ve Türkiye karasularında ticaret yapabilme özelliği ülke adına ciddi bir vergi kaybı da yaşatmaktaydı. Söz konusu durum yapılan düzenlemeler ile KDV sıfırlandı ve ÖTV %1’e düşürüldü.

Fakat ülke yatçılığını geliştirebilmek, Türk bayraklı yatların sayısını arttırmak gibi bir düşünce var ise söz konusu Türk Bayraklı yatların uluslararası sularda da etkin bir şekilde aktif olması gerekmektedir.

MADDE 8

Madde 8 ile işletmelere uygunluk koşullarını yerine getirmemeleri durumunda uygulanabilecek idari para cezaları düzenlenmiştir. Komisyon toplantısına katılım sağlayan Türkiye Otelciler Federasyonu kusurların giderilmesi adına verilen sürenin bir yıla yayılması yönünde görüş bildirmişlerdir. Söz konusu durum sektör temsilcileri ve turizm açısından önem arz edecek bir husus olduğundan sektör temsilcilerinin taleplerinin karşılanması turizm sektörü açısından da önemli olacağı kanaatindeyiz.

MADDE 10

Madde ile ormanlık alanlar üzerinde bulunan ve Orman Genel Müdürlüğü sabit kıymetine alınan tesisler ile mesire yerleri içerisindeki her tür ve kapasitede konaklama tesislerinin tahsis yetkisi Kültür ve Turizm Bakanlığına geçecektir.

Gerekçe olarak Bakanlıklar arası yetki karmaşası gösterilmiştir.

Bilindiği üzere 3234 sayılı Orman Genel Müdürlüğü Teşkilatve Görevleri Hakkında Kanuna göre “*Mesire yerleri, kent ormanları, araştırma ormanları, ağaç parkı (arboretum) sahaları, orman içi biyoçeşitlilik koruma alanları, model orman, muhafaza ormanı alanlarının ayrılması, korunması, işletilmesini ve işlettilirliğini sağlamak*” olarak belirlenmiştir. Madde ile Kültür ve turizm bakanlığı bu yetkiyi yeniden tekelleştirerek sermaye sahiplerinin birer rant alanına çevireceği malumdur.

Turizm tek yönden betonlaşma ve doğal yıkım olarak anlaşılmamalı, ülkenin kültürel olarak doğa turizmi, tarih turizmi vb. doğal yıkımların yaşanmayacağı turizm anlayışının gelişmesi gerekmektedir. Her çıkarılan kanun ve her yapılan düzenleme ormanlık alanlarımızı mesire yerlerini korumaya yönelik olmalıdır. Yeni bir binayı yapmak ve yıkmak kısa süreli bir işlemdir fakat yok edilen bir ormanı yeniden kurmak yıllar almaktadır. Her zaman olduğu gibi ekolojinin korunması gerektiğini, doğanın insana sunulmuş ekonomik bir kaynak değil, hayatın kaynağı olduğu olduğu vurgusunu hatırlatmak isteriz.

Mahmut Celadet Gaydalı

Bitlis

MUHALEFET ŞERHİ

17 Mayıs 2019 Cuma günü Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu'nda görüşülen 2/1907 – Esas sayılı “Turizm Değişiklik Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”nin genel mahiyetine ve bazı maddelerine ihtiyaçları tam manasıyla karşılamadığı ve eksiklikleri olduğu üzere muhalefet şerhi düşme gereği hasıl olmuştur.

Torba kanunların kalitesiz yasama sürecine boğulmuş olan Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde, bu gibi özel amaçlı ve tek mesele üzerine yoğunlaşmış kanun tekliflerinin getirilmesi olumlu bir gelişmedir.

Kanun teklifinin genel gerekçesi turizmin ülkemiz açısından “stratejik” öneminden bahsedilerek açıklanmaya başlamıştır. Kanunun teklifinin bu stratejik sektörü geliştirmeye, yabancı sermayenin ülkemize gelmesini sağlamaya, istihdam yaratmaya ve ülke ekonomisine katma değer yaratmaya yönelik hazırlandığı vurgulanmaktadır. Ancak teklifin bütünü incelendiğinde; ülkemiz açısından çok önemli olan turizmde, yaz sezonunun canlanmaya başladığı bu dönemde, çok kısıtlı alanlara çözüm getirmeye çalıştığı, bazı noktalarda muğlak ifadeler içerdiği, suiistimallere meydan verebileceği ve en temelde kapsamlı çözümler sunmaktan ve teşvik edici bir mahiyetten olmaktan öte “cezaları düzenleyen” bir içerikte olması en temel problem olarak karşımıza çıkmaktadır. Yürütme ve yürürlük maddelerinin dışında 10 maddeye sahip olan teklifin 3 maddesi turizm alanındaki cezaları düzenlemektedir. Bu cezalardaki artışların da geometrik olduğu görülmektedir. Turizm sektöründe pek tabi ki, müşteriyi mağdur eden uygulamaları engellemek, düzen bozucu faaliyetleri durdurmak için caydırıcı cezaların uygulanması şarttır. Ancak ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik kriz düşünüldüğünde geometrik artırılan cezaların, krizin faturasının bir kısmını turizm işletmecisine kesmeye çalışıldığı kaygısı oluşmuştur.

Turizmle alakalı yapılacak değişikliklerin gerçekten teşvik edici olması gerekmektedir. Örneğin kanun teklifinin genel gerekçesinde cari açığın kapatılmasına katkı sağlamaktan bahsedilmektedir. Bunun başarılması için hedef ülkelerden gelecek turist sayısını artırmak için düzenlemeler yapmak ve hatta gerekiyorsa ülke ülke, bölge bölge tahlil edilerek kanuni açıkların tespiti ve kapatılması işlemi gerçekleştirilmelidir.

Birleşmiş Milletler Dünya Turizm Örgütü'nün (UNWTO) son yayımlanan Turizm Barometresi'ne göre, dünyayı gezen turist sayısı, 2018'de öngörülenden iki yıl önce 1.4 milyar kişiye ulaşmıştır. Bir önceki yıldan yüzde 6'lık artışa denk gelen bu sonuç, 2010 yılından bu yana kaydedilen en güçlü artışa işaret etmektedir. UNWTO uzmanları, dünyayı gezen turist sayısının 2020 yılında 1.4 milyar kişiye ulaşacağını tahmin etmekteydi. Hızla artan dünya turizm kapasitesine bakıldığında ise Türkiye, artan turist sayısına rağmen nitelikli turist çekememekte ve turizm gelirlerini artıramamaktadır. Dünya Turizm Örgütü (UNWTO) 2017 verilerine göre, uluslararası turist gelişlerinde 76,9 Milyon turist ile 3. sırada yer alan ABD; 210,7 Milyar Dolar turizm geliriyle 1. sırada yer almıştır. İspanya'yı 81,8 Milyon turist ziyaret etmiş ve 78 Milyar Dolar turizm geliri elde edilmiştir. Tayland 35,4 Milyon turist ile 10. sırada yer alırken, 57,5 Milyar Dolar girdisi ile 4. sırada yer almıştır. Türkiye ise turizm gelirleri açısından ilk 10 ülke arasına girememektedir. Avrupa Seyahat Komisyonu tarafından yayımlanan 2018 turizm raporunda 33 Avrupa ülkesi arasında turist sayısını en fazla artıran ülke olan Türkiye'nin bu başarısını turizm gelirlerinde gösterememesi acı bir durumdur. Cari açığın kapatılmasına katkı, turizm işletmecisinden alınan cezalara değil, artan turizm gelirlerine bağlı olmalıdır. Bu başarının sağlanması takdir edilir ki, ceza artışı ya da kısıtlı alanlardaki düzenlemelerle değil, çok kapsamlı ve geniş mutabakatla düzenleme ve kararlarla olabilir.

Şu da unutulmamalıdır ki, özellikle yabancı ülkelerden gelecek olan turistler, gidecekleri ülkenin refahını, güvenlik durumunu, demokrasi ve özgürlüklere yaklaşımını, suç oranlarını da göz önünde tutmaktadır. Ülkemizin bu bağlamda her geçen gün geriye gittiği göz önünde bulundurulursa, yabancı turistlerin ülkemize gelmesi için Turizm Teşvik Kanunlarından çok daha fazla şey yapmamız gerektiği ortadadır.

Bu kanun teklifi genel mahiyeti açısından olumlu adımlar atan ancak yetersiz ve eksik yönleri olan bir kanun teklifidir.

Teklifin 1. Maddesinde “sektör temsilcisinin bulunmadığı hallerde üç bakanlık kontrolörünün yer aldığı sınıflandırma komisyonunca...” yapılacak sınıflandırma, sektör temsilcisi olmadığı durumlarda “iki bakanlık kontrolörü tarafından” yapılması teklif edilmektedir. Bu durum bakanlık – sektör işbirliğini sıkıntıya sokabilecek bir mahiyettedir. Ayrıca iki kontrolörün anlaşmazlığı durumunda işlemlerde aksama çıkabilecektir. Bu noktada sektör temsilcilerinin katılımını teşvik edici yeni düzenlemeler yapılmalı, yine de sektör temsilcisinin olmadığı durumlarda aksamalara mahal vermemek için üç kontrolörle devam sağlanmalıdır. Personel lojmanlarıyla alakalı düzenlemede de özellikle “denize cephesi bulunmayan” ifadesi muğlaktır. Bunun denizi gören mi, deniz alanına sınırı olan mı olduğu anlaşılamamaktadır. Personelin yaşam kalitesini artırıcı yeterli düzenleme bulunmamaktadır.

Teklifin 2. Maddesinde “Hazinenin özel mülkiyetinde bulunan” taşınmazların turizm için kullanım amacıyla Kültür ve Turizm Bakanlığına tahsisi noktasında Çevre ve Şehircilik Bakanlığının görüşü istenmekte, 2 ay süre verilmektedir. Ancak Çevre ve Şehircilik Bakanlığının olumlu ya da olumsuz bir cevap gelmediği takdirde tahsis yapılmış sayılacaktır. Bu pek çok sorun yaratabilecektir. Bu noktada Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’na 2 ay sürede cevap gelmemesi durumunda ya ek süre verilmeli ya da 2 ay için “zorunlu” bir görüş bildirme yükümlülüğü koyulmalıdır. Komisyon toplantısında Kültür ve Turizm Bakanlığı temsilcisinin “2 ay sürenin yeterli olduğu ve görüş bildirilebileceği” kanaati de dikkate alınırsa, 2 ay sürenin zorunlu tutulmalı gereklidir. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’nın görüşü, alanların gerek imar, gerek çevre gerekse de sosyal bağlamda bir soruna mahal vermemesi için önemlidir.

Teklifin 3. Maddesinde Kültür ve Turizm Bakanlığına mevcut kanundakine ek alt yapı tesisleri yapabilmek yetkisi verilmekte ve bunu yapması yönünde düzenleme yapılmaktadır. Kültür ve Turizm Bakanlığı’nın kendi asli çalışmalarının yanı sıra Ulaştırma ve Alt Yapı Bakanlığı ya da Belediyelerin yapması gereken işleri yaparak bu alana dahil olması tartışmaya açıktır. Kültür ve Turizm Bakanlığı, bir alt yapı faaliyeti yapan kurum gibi yeni kadrolar mı ihdas edecektir? Yoksa bir Alt Yapı Genel Müdürlüğü gibi çalışmalar mı yürütecektir? Kültür ve Turizm Bakanlığı yerine bu çalışmaların belediyeler tarafından yapılması ve bu işlerin yapımı noktasındaki pürüzlerin giderilmesi daha doğru olacaktır.

Teklifin 7 ve 8. maddesinde düzenlenen cezaların miktarlarının neye göre belirlendiği belirsizdir. Teklifin ne genel ne de madde gerekçelerinde buna değinilmemiştir. Örneğin bakanlıkça istenen bilgi ve belgelerin zamanında ve doğru bir şekilde verilememesi halinde ortaya çıkan ceza üç bin Türk lirasından, sekiz bin beş yüz Türk lirasına yani neredeyse üç katına çıkarılmıştır. Müşteriye yanıltıcı bilgi verilmesi gibi hususları içeren ceza beş bin Türk lirasından on dört bin Türk lirasına çıkarılmıştır. Diğer cezalarda da üç kat ve fazlası artışlar görülmüştür. Bu ceza kapsam ve artışları, kanun teklifinin bir Turizm Teşvik teklifi değil Turizm Ceza Teklifi olduğunu işaret etmektedir. Turistin güvenliğini sağlamak ve sektörün düzenli bir şekilde çalışması için koyulacak her türlü ceza ve caydırıcı uygulama olumludur.

Ancak bu uygulamaların açık ve kamuoyunda tartışmaya mahal vermeyecek şekilde gerekçelendirilmesi, sektördeki işletmecilerin de mağdur olmayacağı halde düzenlenmesi ve gerekçelendirilmesi gerekmektedir.

Teklifin 10. maddesinde orman alanlarında bulunan ve konaklama amacıyla kullanılabilecek alanların Bakanlığa tahsisi hususu toplumda kaygı yaratmaktadır. Mevcut iktidar döneminde pek çok orman varlığımızın katledildiği, orman alanlarında şüpheli yangınların çıktığı, ülkemizin akciğeri olan orman alanlarına otellerin yapıldığı ya da bu alanların ekolojisini bozacak işlemlerin yapıldığı bilinmektedir. Bu kanuni düzenleme ile de bu tip olumsuz gelişmelere yol açabilecek işlemler ortaya çıkabilecektir. Orman varlığımızın ve ekolojik düzeninin korunması bir milli güvenlik meselesi olarak görülmeli ve kesinlikle küçük hesaplara kurban edilmemelidir.

Kanun teklifleri komisyonda görüşülmeden önce yeterli zaman bırakılmamaktadır. İlgili sivil toplum kuruluşları, kişiler ve kurumların değerlendirme yapması, milletvekillerinin konuya hakim olabilmesi için daha uzun istişare ve hazırlık süreçlerine ihtiyaç vardır.

Hayrettin Nuhoğlu

İstanbul

İbrahim Halil Oral

Ankara

ANTALYA MİLLETVEKİLİ ATAY USLU VE
KONYA MİLLETVEKİLİ ZİYA ALTUNYALDIZ
İLE 57 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ

**TURİZMİ TEŞVİK KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 12/3/1982 tarihli ve 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde yer alan “üç Bakanlık kontrolörünün” ibaresi “iki Bakanlık kontrolörünün” şeklinde değiştirilmiş ve fıkra (1) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiştir.

“m) Personel lojmanı alanı: Bakanlık tarafından turizm tesisi yapılmak amacıyla yatırımcılara tahsis edilen taşınmazların üzerinde yer alan turizm tesislerinde çalışan personelin sadece konaklama ihtiyaçlarının giderilmesi ve yaşam kalitelerinin artırılması amacıyla; yardımcı hizmet ünitelerinin gerçekleştirilmesi için tahsis edilen, turizm tesisi için tahsis edilen alanın dışında kalan ve bu alana bitişik olmayan, denize cephesi bulunmayan ve imar planlarında bu amaçla ayrılan turizm tesis hizmet alanlarını,”

MADDE 2- 2634 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin (A) fıkrasında yer alan “Kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgelerinde ve turizm merkezlerinde Bakanlığın talebi üzerine, imar planları yapılmış ve turizme ayrılmış yerlerdeki taşınmaz mallardan;” ibaresi “Kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ve turizm merkezlerinde bulunan, Bakanlık tarafından turizm amaçlı değerlendirilmesinde yarar görülen ve ilgili Bakanlığa bildirilen taşınmazlardan;” şeklinde, fıkranın (1) numaralı bendinin birinci ve ikinci cümleleri aşağıdaki şekilde, aynı bentte yer alan “yerler talep tarihinden başlayarak en geç bir ay içerisinde Çevre ve Orman Bakanlığınca, Bakanlığa tahsis edilir.” ibaresi “yerler de Tarım ve Orman Bakanlığınca, bu fıkra belirtilen usulle Bakanlığa tahsis edilir.” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE
TURİZM KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ
METİN

**TURİZMİ TEŞVİK KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 12/3/1982 tarihli ve 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde yer alan “üç Bakanlık kontrolörünün” ibaresi “iki Bakanlık kontrolörünün” şeklinde değiştirilmiş ve fıkra (1) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiştir.

“m) Personel lojmanı alanı: Bakanlık tarafından turizm tesisi yapılmak amacıyla yatırımcılara tahsis edilen taşınmazların üzerinde yer alan turizm tesislerinde çalışan personelin sadece konaklama ihtiyaçlarının giderilmesi ve yaşam kalitelerinin artırılması amacıyla; yardımcı hizmet ünitelerinin gerçekleştirilmesi için tahsis edilen, turizm tesisi için tahsis edilen alanın dışında kalan ve bu alana bitişik olmayan, denize cephesi bulunmayan ve imar planlarında bu amaçla ayrılan turizm tesis hizmet alanlarını,”

MADDE 2- 2634 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin (A) fıkrasında yer alan “Kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgelerinde ve turizm merkezlerinde Bakanlığın talebi üzerine, imar planları yapılmış ve turizme ayrılmış yerlerdeki taşınmaz mallardan;” ibaresi “Kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ve turizm merkezlerinde bulunan, Bakanlık tarafından turizm amaçlı değerlendirilmesinde yarar görülen ve ilgili Bakanlığa bildirilen taşınmazlardan;” şeklinde, fıkranın (1) numaralı bendinin birinci ve ikinci cümleleri aşağıdaki şekilde, aynı bentte yer alan “yerler talep tarihinden başlayarak en geç bir ay içerisinde Çevre ve Orman Bakanlığınca, Bakanlığa tahsis edilir.” ibaresi “yerler de Tarım ve Orman Bakanlığınca, bu fıkra belirtilen usulle Bakanlığa tahsis edilir.” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

(Antalya Milletvekili Atay Uslu ve
Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız ile
57 Milletvekilinin Teklifi)

“Kamu hizmetlerinde kullanılanlar ile üzerinde irtifak hakkı tesis edilenler hariç, Hazinesin özel mülkiyetinde bulunan taşınmazlardan Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca uygun görülenler iki ay içerisinde tahsis edilir, bu süre içinde tahsisin yapılmaması veya olumsuz görüş bildirilmemesi halinde tahsis yapılmış sayılır. Tapuya tescili mümkün olan Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki tescil harici yerler ile kapanan yollar ve yol fazlaları ise talep tarihinden başlayarak en geç bir ay içinde Hazine adına tescil edilir ve tescili müteakip Bakanlığa aynı usulle tahsis yapılır.”

“M. Personel lojman alanları; tahsise ilişkin diğer hususların sağlanması şartı ile Bakanlık tarafından aynı bölgede adına kamu taşınmazı tahsis edilen yatırımcılara, ana tahsisin süresiyle eş zamanlı olacak şekilde ilanlı olarak sosyal ve teknik alt yapı hizmetlerine katılım payı alınması şartıyla tahsis edilebilir. Tahsis edilen bu alanlar, amacı dışında kullanılamaz ve ana tahsisten ayrı olarak devredilemez, üzerinde inşa edilen bina ve tesislerin asli unsuru üçüncü kişilere kiralanamaz veya işletme hakkı devredilemez. Bu koşullara uyulmaması halinde, bu alanların tahsisleri iptal edilir. Bu alanlar üzerinde bağımsız ve sürekli nitelikte olmayan irtifak hakkı tesis edilir. Daha önce adına personel lojman alanı tahsis yapılanlara aynı ana tahsise bağlı olarak yeniden tahsis yapılmaz.”

MADDE 3- 2634 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine “kanalizasyon,” ibaresinden sonra gelmek üzere “atık su arıtma tesisi, katı atık bertaraf tesisi,” ibaresi, fıkraya aynı bentten sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve mevcut (b) bendi buna göre teselsül ettirilmiştir.

“b) Kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ile turizm merkezleri sınırları içinde ve bu bölge ve merkezlere hizmet verecek alanlarda, turizmin gelişmesi amacıyla yol, su, kanalizasyon, atık su arıtma tesisi, katı atık bertaraf tesisi

(Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

“Kamu hizmetlerinde kullanılanlar ile üzerinde irtifak hakkı tesis edilenler hariç, Hazinesin özel mülkiyetinde bulunan taşınmazlardan Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca uygun görülenler iki ay içerisinde tahsis edilir, bu süre içinde tahsisin yapılmaması veya olumsuz görüş bildirilmemesi halinde tahsis yapılmış sayılır. Tapuya tescili mümkün olan Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki tescil harici yerler ile kapanan yollar ve yol fazlaları ise talep tarihinden başlayarak en geç bir ay içinde Hazine adına tescil edilir ve tescili müteakip Bakanlığa aynı usulle tahsis yapılır.”

“M. Personel lojman alanları; tahsise ilişkin diğer hususların sağlanması şartı ile Bakanlık tarafından aynı bölgede adına kamu taşınmazı tahsis edilen yatırımcılara, ana tahsisin süresiyle eş zamanlı olacak şekilde ilanlı olarak sosyal ve teknik alt yapı hizmetlerine katılım payı alınması şartıyla tahsis edilebilir. Tahsis edilen bu alanlar, amacı dışında kullanılamaz ve ana tahsisten ayrı olarak devredilemez, üzerinde inşa edilen bina ve tesislerin asli unsuru üçüncü kişilere kiralanamaz veya işletme hakkı devredilemez. Bu koşullara uyulmaması halinde, bu alanların tahsisleri iptal edilir. Bu alanlar üzerinde bağımsız ve sürekli nitelikte olmayan irtifak hakkı tesis edilir. Daha önce adına personel lojman alanı tahsis yapılanlara aynı ana tahsise bağlı olarak yeniden tahsis yapılmaz.”

MADDE 3- 2634 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine “kanalizasyon,” ibaresinden sonra gelmek üzere “atık su arıtma tesisi, katı atık bertaraf tesisi,” ibaresi, fıkraya aynı bentten sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve mevcut (b) bendi buna göre teselsül ettirilmiştir.

“b) Kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ile turizm merkezleri sınırları içinde ve bu bölge ve merkezlere hizmet verecek alanlarda, turizmin gelişmesi amacıyla yol, su, kanalizasyon, atık su arıtma tesisi, katı atık bertaraf tesisi gibi

(Antalya Milletvekili Atay Uslu ve
Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız ile
57 Milletvekilinin Teklifi)

gibi altyapı yatırımları Bakanlıkça yapılabilir, yaptırılabilir, bu amaçla ödenek aktarılabilir, (a) bendi kapsamında ilgili kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılanlar devralınabilir, bu tesisler Bakanlıkça işletilebilir ve işlettirilebilir.”

MADDE 4- 2634 sayılı Kanunun 27 nci maddesinin üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 5- 2634 sayılı Kanunun 29 uncu maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarında yer alan “Türk ve yabancı bayraklı” ibareleri “Türk bayraklı” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 6- 2634 sayılı Kanunun 31 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “belgeli yatırım ve işletmelere” ibaresi “belgeli yatırım, işletme ve deniz turizmi araçlarının belge sahiplerine” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 7- 2634 sayılı Kanunun 32 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 32- Belge sahibine, aşağıda belirtilen durumlarda Bakanlıkça uyarma cezası verilir:

a) Turizm yatırım ve işletmelerinin idare ve işletilmelerinde kusur, aksaklık ve eksikliklerin tespiti.

b) Tesisin isim değişikliğine ilişkin başvuruda bulunulmaması.

c) Tesis tür ve sınıfının yazı, reklam, afiş, broşür ve benzeri araçlarla tüketiciye yanıltıcı şekilde tanıtılması.

Birinci fıkranın (a) veya (b) bentlerinde belirtilen durumlarda, uyarma cezasıyla birlikte eksikliğin niteliği ve tesisin bulunduğu bölge dikkate alınarak eksikliğin giderilmesi için altı ayı geçmemek üzere süre verilir.

Bu Kanuna göre verilecek uyarma cezaları kesindir.”

MADDE 8- 2634 sayılı Kanunun 33 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 33- Belge sahibine, aşağıda belirtilen durumlarda ve miktarlarda idarî para cezası uygulanır:

(Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

altyapı yatırımları Bakanlıkça da yapılabilir, yaptırılabilir, bu amaçla ödenek aktarılabilir, (a) bendi kapsamında ilgili kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılanlar devralınabilir, bu tesisler Bakanlıkça işletilebilir ve işlettirilebilir.”

MADDE 4- 2634 sayılı Kanunun 27 nci maddesinin üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 5- 2634 sayılı Kanunun 29 uncu maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarında yer alan “Türk ve yabancı bayraklı” ibareleri “Türk bayraklı” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 6- 2634 sayılı Kanunun 31 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “belgeli yatırım ve işletmelere” ibaresi “belgeli yatırım, işletme ve deniz turizmi araçlarının belge sahiplerine” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 7- 2634 sayılı Kanunun 32 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 32- Belge sahibine, aşağıda belirtilen durumlarda Bakanlıkça uyarma cezası verilir:

a) Turizm yatırım ve işletmelerinin idare ve işletilmelerinde kusur, aksaklık ve eksikliklerin tespiti.

b) Tesisin isim değişikliğine ilişkin başvuruda bulunulmaması.

c) Tesis tür ve sınıfının yazı, reklam, afiş, broşür ve benzeri araçlarla tüketiciye yanıltıcı şekilde tanıtılması.

Birinci fıkranın (a) veya (b) bentlerinde belirtilen durumlarda, uyarma cezasıyla birlikte eksikliğin niteliği ve tesisin bulunduğu bölge dikkate alınarak eksikliğin giderilmesi için altı ayı geçmemek üzere süre verilir.

Bu Kanuna göre verilecek uyarma cezaları kesindir.”

MADDE 8- 2634 sayılı Kanunun 33 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 33- Belge sahibine, aşağıda belirtilen durumlarda ve miktarlarda idarî para cezası uygulanır:

(Antalya Milletvekili Atay Uslu ve
Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız ile
57 Milletvekilinin Teklifi)

a) 32 nci maddenin birinci fıkrasının (a) veya (b) bentlerine göre verilen uyarma cezası ve eksikliğin giderilmesi için verilen süreye rağmen, bu süre içinde kusur, aksaklık veya eksikliklerin giderilmediğinin tespiti veya verilen uyarma cezasının tebliği tarihinden itibaren bir yıl içinde aynı bentlere göre yeni uyarma cezasını gerektiren kusur, aksaklık veya eksikliklerin tespiti halinde sekiz bin beş yüz Türk lirası idarî para cezası.

b) 32 nci maddenin birinci fıkrasının (c) bendine göre verilen uyarma cezasına rağmen otuz gün içerisinde yanıltıcı tanıtıma son verilmemesi halinde on dört bin Türk lirası idarî para cezası.

c) Bakanlıkça istenilen bilgi ve belgelerin verilen süre içerisinde gönderilmemesi veya eksik gönderilmesi veya yanıltıcı bilgi veya belge verilmesi hallerinde sekiz bin beş yüz Türk lirası idarî para cezası.

d) Müşteriye taahhüt edilen hizmetin verilmemesi veya eksik verilmesi halinde sekiz bin beş yüz Türk lirası idarî para cezası.

e) Konaklama tesislerinde, işletme tarafından taahhüt edilmesine rağmen müşterinin konaklatılmaması veya bu hizmetin yakın çevrede aynı konum, tür ve sınıfta bir işletmede verilmesinin sağlanmaması hallerinde hizmetin sağlanmadığı her bir oda için sekiz bin beş yüz Türk lirası idarî para cezası.

f) Bakanlığa bilgi verilmeksizin yatırım veya işletmenin tümünün devredilmesi, kiraya veya işletmeciyeye verilmesi hallerinde sekiz bin beş yüz Türk lirası idarî para cezası.

g) İşletme sahibi veya sorumlusu ya da personelin kastı veya ihmali nedeniyle müşteriye karşı suç işlendiğinin yargı kararı ile tespiti halinde sekiz bin beş yüz Türk lirası idarî para cezası.

h) Deniz turizmi araçlarının belgesinde belirtilen tür ve kapasiteye aykırı olarak faaliyette bulunması halinde onbin Türk lirası idari para cezası.

(Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

a) 32 nci maddenin birinci fıkrasının (a) veya (b) bentlerine göre verilen uyarma cezası ve eksikliğin giderilmesi için verilen süreye rağmen, bu süre içinde kusur, aksaklık veya eksikliklerin giderilmediğinin tespiti veya verilen uyarma cezasının tebliği tarihinden itibaren bir yıl içinde aynı bentlere göre yeni uyarma cezasını gerektiren kusur, aksaklık veya eksikliklerin tespiti halinde sekiz bin beş yüz Türk lirası idarî para cezası.

b) 32 nci maddenin birinci fıkrasının (c) bendine göre verilen uyarma cezasına rağmen otuz gün içerisinde yanıltıcı tanıtıma son verilmemesi halinde on dört bin Türk lirası idarî para cezası.

c) Bakanlıkça istenilen bilgi ve belgelerin verilen süre içerisinde gönderilmemesi veya eksik gönderilmesi veya yanıltıcı bilgi veya belge verilmesi hallerinde sekiz bin beş yüz Türk lirası idarî para cezası.

d) Müşteriye taahhüt edilen hizmetin verilmemesi veya eksik verilmesi halinde sekiz bin beş yüz Türk lirası idarî para cezası.

e) Konaklama tesislerinde, işletme tarafından taahhüt edilmesine rağmen müşterinin konaklatılmaması veya bu hizmetin yakın çevrede aynı konum, tür ve sınıfta bir işletmede verilmesinin sağlanmaması hallerinde hizmetin sağlanmadığı her bir oda için sekiz bin beş yüz Türk lirası idarî para cezası.

f) Bakanlığa bilgi verilmeksizin yatırım veya işletmenin tümünün devredilmesi, kiraya veya işletmeciyeye verilmesi hallerinde sekiz bin beş yüz Türk lirası idarî para cezası.

g) İşletme sahibi veya sorumlusu ya da personelin kastı veya ihmali nedeniyle müşteriye karşı suç işlendiğinin yargı kararı ile tespiti halinde sekiz bin beş yüz Türk lirası idarî para cezası.

h) Deniz turizmi araçlarının belgesinde belirtilen tür ve kapasiteye aykırı olarak faaliyette bulunması halinde on bin Türk lirası idari para cezası.

(Antalya Milletvekili Atay Uslu ve
Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız ile
57 Milletvekilinin Teklifi)

1) Turizm amaçlı sportif faaliyet iznine sahip olan işletmenin Bakanlıkça belirlenen koşullara aykırı olarak faaliyette bulunması halinde onbin Türk lirası idari para cezası.

2) Onaylı fiyat tarifelerinin üzerinde fiyat uygulanması halinde fazladan alınan ücretin yirmi katı idarî para cezası.

Turizm işletmesi belgesi olmaksızın faaliyette bulunan deniz turizmi araçları işletmecileri ile izinsiz olarak turizm amaçlı sportif faaliyette bulunan turizm işletmecilerine onbin Türk lirası idari para cezası verilir.

Birinci fıkranın (1) bendi hariç, bu maddede belirtilen idarî para cezaları her takvim yılı başından geçerli olmak üzere o yıl için 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesi uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında artırılarak uygulanır. Bu suretle idari para cezasının hesabında bir Türk lirasının küsuru dikkate alınmaz.

Bu Kanun kapsamında verilen idari para cezaları, tebliğinden itibaren bir ay içinde ödenir.”

MADDE 9- 2634 sayılı Kanunun 34 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 34- Turizm yatırım veya işletmesi belgesi, aşağıdaki durumlarda Bakanlıkça iptal edilir:

a) Turizm belgesinde belirtilen belge sahibinin ya da işletmecinin değişmesi halinde Bakanlıkça verilen sürede uygun evrakın sunulmaması veya bu bent kapsamında belge sahibi değişikliğinin uygun görülmesine rağmen yükümlülüklerin yerine getirilmemesi.

b) Bakanlıkça verilen sürede işletme iznine esas belgenin gönderilmemesi.

c) İşletmeye açılan turizm yatırım belgeli tesise ilişkin işletme iznine esas belgenin Bakanlıkça verilen süre içerisinde gönderilmemesi veya bu tesislerde yapılan denetimde tespit edilen eksikliklerin Bakanlıkça verilen sürede giderilmemesi nedeniyle kısmi turizm işletmesi veya turizm işletmesi belgesi düzenlenememesi.

(Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

1) Turizm amaçlı sportif faaliyet iznine sahip olan işletmenin Bakanlıkça belirlenen koşullara aykırı olarak faaliyette bulunması halinde on bin Türk lirası idari para cezası.

2) Onaylı fiyat tarifelerinin üzerinde fiyat uygulanması halinde fazladan alınan ücretin yirmi katı idarî para cezası.

Turizm işletmesi belgesi olmaksızın faaliyette bulunan deniz turizmi araçları işletmecileri ile izinsiz olarak turizm amaçlı sportif faaliyette bulunan turizm işletmecilerine Bakanlıkça on bin Türk lirası idari para cezası verilir.

Birinci fıkranın (1) bendi hariç, bu maddede belirtilen idari para cezaları her takvim yılı başından geçerli olmak üzere o yıl için 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesi uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında artırılarak uygulanır. Bu suretle idari para cezasının hesabında bir Türk lirasının küsuru dikkate alınmaz.

Bu Kanun kapsamında verilen idari para cezaları, tebliğinden itibaren bir ay içinde ödenir.”

MADDE 9- 2634 sayılı Kanunun 34 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 34- Turizm yatırım veya işletmesi belgesi, aşağıdaki durumlarda Bakanlıkça iptal edilir:

a) Turizm belgesinde belirtilen belge sahibinin ya da işletmecinin değişmesi halinde Bakanlıkça verilen sürede uygun evrakın sunulmaması veya bu bent kapsamında belge sahibi değişikliğinin uygun görülmesine rağmen yükümlülüklerin yerine getirilmemesi.

b) Bakanlıkça verilen sürede işletme iznine esas belgenin gönderilmemesi.

c) İşletmeye açılan turizm yatırım belgeli tesise ilişkin işletme iznine esas belgenin Bakanlıkça verilen süre içerisinde gönderilmemesi veya bu tesislerde yapılan denetimde tespit edilen eksikliklerin Bakanlıkça verilen sürede giderilmemesi nedeniyle kısmi turizm işletmesi veya turizm işletmesi belgesi düzenlenememesi.

(Antalya Milletvekili Atay Uslu ve
Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız ile
57 Milletvekilinin Teklifi)

d) Tür, sınıf veya kapasite değişikliği nedeniyle tesisin turizm yatırım veya turizm işletmesi belgesinin yeniden düzenlenmesinin uygun görülmesi durumunda, belge düzenlenmesi için 33 üncü maddenin birinci fıkrasının (d) bendi hükmü uygulanmasına rağmen yükümlülüklerin yerine getirilmemesi.

e) Belgelendirilmeye esas olan ilgili kurum veya kuruluştan alınan işletme iznine esas belgenin geçerliliğini yitirmesi veya iptal edilmesi.

f) Yapılan denetim ya da sınıflandırma çalışması sonucunda niteliklerin önemli ölçüde kaybedilmiş olduğunun tespit edilmesi.

g) Kamu taşınmazı üzerinde gerçekleştirilen yatırım ve işletmelerde, taşınmazın kullanım hakkına esas iznin iptal edilmesi.

h) İşletme faaliyetine son verilmesi.

ı) Tesisin belgelendirildiği türdeki faaliyetine son verilerek belgelendirilebilecek türler dışında faaliyet gösterilmesi.

i) Belge sahibinin belge iptalini talep etmesi.

Turizm yatırım belgesinde belirtilen işletmeye açılma süresi sona ermeden süre uzatımı veya turizm işletmesi belgesi düzenlenmesine ilişkin başvuruda bulunulmaması halinde turizm yatırım belgesi iptal edilmiş sayılır.”

MADDE 10- 2634 sayılı Kanuna aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir.

“EK MADDE 5- Ormanlık alanlar üzerinde bulunan ve Orman Genel Müdürlüğü sabit kıymetlerine alınan tesislerden konaklama amaçlı kullanılması mümkün olanlar ile mesire yerleri içerisindeki her tür ve kapasitede konaklama tesislerini tahsis etmeye Bakanlık yetkilidir. Bu fıkra kapsamında kalan yerlerin Bakanlığa tahsisi ile Bakanlık tarafından yatırımcılara tahsis edilmesinde 8 inci madde hükümleri uygulanır.

EK MADDE 6- Su altında korunması gerekli kültür ve tabiat varlıklarının bulunduğu bölgelerden Bakanlıkça belirlenen yerlerde turizm ve sportif amaçlı dalış yapılabilir. Askeri

(Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

d) Tür, sınıf veya kapasite değişikliği nedeniyle tesisin turizm yatırım veya turizm işletmesi belgesinin yeniden düzenlenmesinin uygun görülmesi durumunda, belge düzenlenmesi için 33 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi hükmü uygulanmasına rağmen yükümlülüklerin yerine getirilmemesi.

e) Belgelendirilmeye esas olan ilgili kurum veya kuruluştan alınan işletme iznine esas belgenin geçerliliğini yitirmesi veya iptal edilmesi.

f) Yapılan denetim ya da sınıflandırma çalışması sonucunda niteliklerin önemli ölçüde kaybedilmiş olduğunun tespit edilmesi.

g) Kamu taşınmazı üzerinde gerçekleştirilen yatırım ve işletmelerde, taşınmazın kullanım hakkına esas iznin iptal edilmesi.

h) İşletme faaliyetine son verilmesi.

ı) Tesisin belgelendirildiği türdeki faaliyetine son verilerek belgelendirilebilecek türler dışında faaliyet gösterilmesi.

i) Belge sahibinin belge iptalini talep etmesi.

Turizm yatırım belgesinde belirtilen işletmeye açılma süresi sona ermeden süre uzatımı veya turizm işletmesi belgesi düzenlenmesine ilişkin başvuruda bulunulmaması halinde turizm yatırım belgesi iptal edilmiş sayılır.”

MADDE 10- 2634 sayılı Kanuna aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir.

“EK MADDE 5- Ormanlık alanlar üzerinde bulunan ve 6831 sayılı Orman Kanununun 17 nci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca Orman Genel Müdürlüğü sabit kıymetlerine alınan tesislerden konaklama amaçlı kullanılması mümkün olanlar ile içerisinde her tür ve kapasitede konaklama tesisi bulunan mesire yerlerini tahsis etmeye, gelirleri Orman Genel Müdürlüğüne ait olmak üzere Bakanlık yetkilidir. Bu madde kapsamında kalan yerlerin Bakanlığa tahsisi ile Bakanlık tarafından yatırımcılara tahsis edilmesinde 8 inci madde hükümleri uygulanır.

(Antalya Milletvekili Atay Uslu ve
Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız ile
57 Milletvekilinin Teklifi)

yasak bölgeler ve güvenlik bölgelerinde ise Milli Savunma Bakanlığının uygun görüşü alınarak turizm ve sportif amaçlı dalış yapılabilir. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, Milli Savunma Bakanlığının uygun görüşü alınarak Bakanlıkça yürürlüğe konulacak yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 11- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 12- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

(Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

EK MADDE 6- Su altında korunması gerekli kültür ve tabiat varlıklarının bulunduğu bölgelerden Bakanlıkça belirlenen yerlerde turizm ve sportif amaçlı dalış yapılabilir. Askerî yasak bölgeler ve güvenlik bölgelerinde ise Millî Savunma Bakanlığının uygun görüşü alınarak turizm ve sportif amaçlı dalış yapılabilir. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, Millî Savunma Bakanlığının uygun görüşü alınarak Bakanlıkça yürürlüğe konulacak yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 11- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 12- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

